The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (No.) 247 — CHICAGO, ILL., SOBOTA, 24. DECEMBRA — SATURDAY, DECEMBER 24, 1932 — LETNIK (VOL.) XLI

Predlog za pivo v senatu - Kratka zgodovina prohibicije

DVA SENATSKA ODBORA BOSTA PREREŠETAVALA PREDLOG O PIVU, PREDNO BO PREDLOŽEN CELOKUPNEMU SENATU. — SUHAČI UPAJO, DA SENAT PREDLOGA NE BO ODOBRIL, ALI VSAJ, DA GA BO HOOVER VETIRAL.

Washington, D. C. — Velikanskemu veselju, ki je zavladalo med mokrimi poslanci v zbornici nad nepričakovanim izidom glasovanja o predlogu za legalizacijo piva, pa je primešana tudi kaplja skrbi, kaka bo nadaljnja usoda tega predloga. Predno bo namreč predlog postal zakon, ga mora odobriti še senatska zbornica in podpisati ga mora predsednik Hoover. Oba pota sta pa taka, da dajeta več upanja suhačem kakor pa mokrim.

Po izročitvi predloga senatski zbornici je bil ta oddan takoj v pretres pravnemu odboru glede njega legalnosti, v prvi vrsti, ali ni nasproten suhaškemu 18. amendmentu. Ko bo ta odbor gotov z njim, bo predlog oddan finančnemu odboru, in sicer posebnemu pododseku. Ta pododsek pa se sestane šele po božičnih počitnicah, in predno bo vzel predlog v pretres, bo moral še dokončati resolucijo glede preklica 18. amendmenta. Tako ni upanja, da bi se o predlogu kaj debatiralo pred celokupnim senatom pred 15. januarjem.

Okorajženi po izidu glasovanja v zbornici, ko se je 230 poslancev izrazilo za predlog in le 165 proti, upajo mokri, da bo tudi senat sledil zgledu zbornice in izpremenil svoje prejšnje suhaško stališče. Vendar pa imajo suhači še več upanja, da bo senat predlog zavrnil. Meseca maja je namreč prišel na glasovanje podoben predlog za pivo, a je bil v senatu potolčen s 55 proti 26 glasovi. Ako pa bi se tudi senat tako "izneveril", kakor se je zbornica, potem preostaja suhačem še predsednik Hoover kot zadnje upanje. Skoraj sigurni so, da bo ta predlog vetiral.

Od zbornice sprejeti predlog določuje, da se legalizira pivo s 3.2 odstotno vsebino alkohola po teži ali 4 odstotno po količini. Dalje določuje davka po $5 na sodček 31 galonov. Odreja federalno zaščito za suhe države, da se v nje ne bo pivo uvažalo. Določa, da postane predlog veljaven 30 dni po njega odobritvi. Licenčni davek na pivovarne se zviša od $100 na $1000 na leto. Prodajalci na debelo plačajo federalnega davka na leto $50, točilnice pa $20.

Predlog ničesar ne določa, kje se sme to pivo prodajati. Bo se torej prodajalo lahko v vsakem lokalu, ki bo plačal potrebno licenco. Državam in lokalnim oblastem je torej prepuščeno, da ukrenejo glede prodaje podrobnejša določila. Kozarec piva, ki bo podobno pivu pred prohibicijsko dobo, bo stal 5c. V restavracijah in drugih jedilnih lokalih se bo prodajalo pivo v steklenicah, katerim cena bo 10 do 25 centov. — Vse to se bo zgodilo seveda šele tedaj, ako bosta senat in predsednik Hoover dala svoj O. K. na predlog, drugače bo morala cela zadeva zaspati do nastopa novega kongresa, kjer pa je zmaga mokrih takorekoč sigurna stvar.

POTEK PROHIBICIJE

Kratek opis temne dobe diktatorstva suhačev v Ameriki tekom zadnjih 15 let.

—o—

Washington, D. C. — Ker glasovanje, ki se je vršilo v sredo v poslanski zbornici, oznanja takorekoč prvo zarjo v celi temni dobi,, odkar leži nad Ameriko noč prohibicije, je zanimiv pogled nazaj, kako se je ta temna doba začela in kaj se je tekom nje podvzelo v tej ali drugi smeri.

V l. 1917 je kongres glasoval, da se uveljavi 18. amendment k ustavi, senat 1. avg., zbornica 17. decembra. Ta resolucija je bila nato oddana v ratifikacijo posameznim državam in 16. januarja 1919 je bila Nebraska 36. država, ki je resolucijo odobrila, in amendment je postal veljaven leto pozneje, 16. januarja 1920.

Okorajženi suhači, ki so imeli tedaj popolno oblast, so pričeli pritiskati z zakoni. Tako ste v drugi polovici leta 1919 obe zbornici sprejeli takozvani Volsteadov zakon. Predsednik Wilson tega zakona ni hotel podpisati, a obe zbornici ste s tričetrtinsko večino glasov šli preko predsednika in s tem uveljavili zakon.

V drugi polovici leta 1921 je bila prohibicija še poostrena s posebnim zakonom proti pivu. Od tega leta dalje do 1928 je vladala glede prohibicije najtemnejša doba. Mokri so bili v taki manjšini, da si niso niti zniti upali. Malo gibanja se je pričelo 1928, ko se je predsedniški kandidat Smith izrekel proti prohibiciji. Po njegovem porazu so postali suhači še bolj mogočni in so začetkom l. 1929 še bolj privili vijak z novim, takozvanim "five and ten" zakonom. Mogočna zaščita suhačem je bil predsednik Hoover, ki je bil popolnoma pod vplivom proslule protisalunske lige.

Šele letos, 1932, se je začelo resno gibanje proti prohibiciji, katero je doseglo prvi uspeh z omenjenim glasovanjem v sredo.

—o—

SPOR S POGREBNIŠKIMI USLUŽBENCI

Chicago, Ill. — Pri dveh pogrebih, ki so se vršili v četrtek, je bila poklicana za varstvo policijska straža, ko so pogrebniki prejeli od odpuščenih voznikov mrtvaških vozov grožnje, da bodo onemogočili pogrebe. Kakor znano, je prišlo med pogrebniki in vozniki pretekli mesec do spora, ker zadnji niso pristali na znižanje plače. Pogrebniki so zato odpustili unijske voznike in najeli neunijske za nižjo plačo.

ŠTIRI VISOKE GLAVE V RUSIJI

Na sliki vidimo štiri može, pod katerih kontrolo je celotno širno rusko ozemlje. Ti so, od leve na desno: Mihael Kalinin, predsednik centralnega izvrševalnega odbora, L. M. Kaganovič, tajnik komunistične stranke, Gregor Ordjonikice, predsednik vrhovnega ekonomskega sveta in na skrajni desni Jožef Stalin sam, diktator sovjetske Rusije.

ROOSEVELT SE NE STRINJA

Bodoči predsednik si ne mara vezati rok.

—o—

Washington, D. C. — V četrtek je bila objavljena korespondenca, ki se je zadnje dni vodila med Hooverjem in Rooseveltom, katera je obstojala iz štirih dolgih brzojavov. Iz nje je razvidno, da je Roosevelt odklonil Hooverjev predlog, da bi bodoči predsednik sodeloval s sedanjo vlado glede vojnih dolgov in drugih mednarodnih zadev. Roosevelt se je izrazil, da hoče imeti popolnoma prosto roko, ko bo nastopil svoj urad, in ne mara biti vezan z nikakimi sporazumi.

—o—

POMOŽNI SKLAD ZOPET PRI KONCU

Chicago, Ill. — Kakor je povdaril predsednik združenega dobrodelja, J. D. Hunter, bo morala vladati skrajna varčnost pri delitvi podpor, da se bo s sedanjimi sredstvi shajalo do konca tega meseca. Vsak dan se namreč priglasi za podporo 700 do 1000 novih družin.

—o—

BOGAT IZKUPIČEK

Hagerstown, Md. — Na javni dražbi je bilo v sredo prodano osebno premoženje farmarja F. B. Statlerja. Dražba pa je komaj toliko prinesla, da so se z izkupičkom krili uradni stroški. Konji so se namreč prodajali po 5 centov, krave in teleta po 50 do 75 centov in avtomobili po 60 centov.

—o—

NAROČNIKOM NA ZNANJE!

Ker je navada, da Amerikanci slavijo vsak državni praznik, ki pade na nedeljo, potem naslednji dan, tako bo letos od države praznovan tudi božični dan v ponedeljek, 26. decembra, in bodo na ta dan zaprti poštni in vsi drugi državni uradi. Vsled tega bo počivalo delo na ta dan tudi v naši tiskarni in torkova številka našega lista vsled tega izostane. Prihodnja številka izide v sredo, dne 28. decembra. Po cerkvenem določilu pa se Božič obhaja redno 25. decembra.

KRIŽEM SVETA

— Atene, Grčija. — Kakor je odredilo grško prizivno sodišče, se bo pričela obravnava za izročitev Samuela Insulla ameriškim oblastem prihodnji torek.

— Šangaj, Kitajska. — Pri zborovanju centralnega eksekutivnega odbora vladne stranke v Nankingu se je povdarjalo, da Kitajska ne bo na noben način priznala nove države Mandžukuo.

— Vatikan. — Pripravljeno je, da bo v soboto imel papež Pij svoj prvi božični govor po radio, namenjen celemu svetu. Pričel se bo govor ob 12.15 popoldne (po chicaškem času ob 5.15 zjutraj).

—o—

ALKOHOL JE ZDRAV

Chicago, Ill. — Neki profesor na illinoiški univerzi je v sredo objavil rezultate dolgotrajnega raziskovanja glede učinka alkohola na želodec in drobovje. Pronašel je, pravi, da je zmerno uživanje pijače, ki vsebuje 7 odstotkov alkohola, dobro pospeševalno sredstvo za prebavo. Učenjaki pa so si tudi v tem edini, da pijača, v kateri ni več kakor 20 odstotkov alkohola, ne škoduje drobovju.

—o—

PERZIJSKI ŠAH PRODAJA DRAGULJE

London, Anglija. — Kakor poroča neki tukajšnji list, je perzijski šah stavil finančnim magnatom v Londonu in Parizu ponudbo, da jim proda dragocene kamne, s katerimi je okrašen njegov tron. Vsega skupaj je okrog 200,000 takih draguljev v tronu. Poleg tega je pa tron sam iz čistega zlata in ima brez draguljev vrednost 25 milijonov dolarjev.

—o—

NOVO VLADNO POSLOPJE V KALIFORNIJI

Los Angeles, Cal. — Tekom šestih mesecev se bo pričelo graditi tukajšnje novo vladno poslopje, ki bo stalo nekaj manj kot šest milijonov dolarjev. Po načrtu bo imelo 14 nadstropij in bodo v njem nameščeni vsi federalni uradi.

SPORAZUM Z ŽELEZNIČARJI

10 odstotno znižanje plač ostane v veljavi.

—o—

Chicago, Ill. — Na konferenci med lastniki železnic in unijami železničarjev je v noči med sredo in četrtkom prišlo končno do sporazuma, s katerim ste se zadovoljili obe stranki. Po novi pogodbi bo železničarjem še nadalje odtegnjenih 10 odstotkov njih plače, in sicer do 31. oktobra 1933, na kar preidejo zopet k temeljnim plačam. Ponovna pogajanja za izpremembo temeljnih plač se ne smejo pričeti pred 15. junijem 1933.

—o—

POŽAR UJEL BOŽIČNE NAKUPOVALCE

Peoria, Ill. — Eno najstarejših poslopij v tukajšnjem trgovskem delu mesta je bilo skoraj popolnoma razdejano od eksplozije in njej sledečega požara v sredo zvečer. Kraj nesreče je bila Kresgejeva trgovina na 108 So. Adams St., v kateri se je ob tistem času nahajalo kakih 350 oseb, ki so izvrševale svoje božične nakupe. Mala nezgoda — neka električna žarnica se je razbila — je bila vzrok vse nesreče. Na nekak način so se vneli gramofonski rekordi in sledila je gromovita eksplozija in ogenj se je naglo širil. Paniko, ki je grozila nastopiti, so preprečili hladnokrvni uslužbenci, ki so v redu odpravili kupce na prosto, da je bilo končno le 12 oseb lažje poškodovanih. Šest oseb iz 2. in 3. nadstropja se je rešilo s skokom skozi okna na mreže, ki so jim jih ognjegasci nastavili spodaj.

—o—

NOČEJO SE ZDRUŽITI

Chicago, Ill. — Župani in drugi zastopniki štirih chicaških predmestij so imeli v sredo skupno konferenco, na kateri se je stvorila organizacija, ki ima namen, da se bori proti nameravanemu združenju teh predmestij s Chicago, češ, da bi z združenjem narastli upravni stroški za predmestja.

Iz Jugoslavije.

KER SO MU FINANCARJI HOTELI ZARUBITI KRAVO, JE VALIL NA NJE KAMENJE. — VEČKRATNI ROPAR OBSOJEN PRED MARIBORSKO SODNIJO NA 20 LET JEČE. — SMRTNA KOSA. — DRUGE NOVICE IN NESREČE.

Težko je plačevati davke

Hudo je za ubogega kmeta, ko od vseh strani pritiskajo nadloge in denarja mu manjka, da bi vsaj najpotrebnejše poplačal. Veliko jih je, ki niti za davke nimajo in niso redki slučaji, da pridejo financarji h kmetu po njegovo živinče, ker ni mogel plačati davkov. — Prve dni meseca decembra se je v veliki sodni dvorani v Ljubljani moral zagovarjati 64letni očka Lojze, katerega domačija stoji visoko na hribu v divjeromantični Potoški vasi pri Kotedržu, okraj Litija. — Lojzeta, ki je svojo domačijo že lansko leto izročil sinu, so tožili financarji, ker se jim je uprl in celo zgrabil za roke finančnega podpreglednika Gregorja Kampuša, ki je prišel s komisijo na njegov dom, da na dražbi proda kravo za davke, katere bi moral še on — stari Lojze — plačati. Mislil je pač, da sedaj ne bo treba plačati davkov ne njemu, ne sinu. Njemu ne za to, ker nima več posestva, sinu pa zato ne, ker takrat, ko bi morali biti davki plačani, še ni imel posestva. Zato se je Lojze s financarji prerekal in ti so odšli ne da bi odvedli kravo. Za njimi je po bližnjici odšel tudi Lojze, ki se je ustavil visoko nad cesto, odkoder je začel na financarje valiti s hriba kamenje. V svoji kmečki priprostosti se je zagovarjal na vprašanje, zakaj je valil kamenje, z besedami, da zato, ker je bil neumen. Obsojen je bil vendar na dva meseca zapora in v plačilo stroškov, ker se je ustavljal državnim organom, ki so izvrševali svojo službo.

—o—

Rokovnjaški napad na župnišče

Maribor, 3. dec. — Meseca marca letos je vzbudil rokovnjaški napad na župnika Sinka pri Sv. Martinu na Pohorju veliko razburjenje po okolici. — Takrat je namreč župnika, ki je bral v sobi, poklical neki neznanec k oknu. Župnik je mislil, da ga kdo kliče radi kakega bolnika, zato je stopil k oknu in ga odprl. Lopov je pa zagrmel nad njim: "Denar sem!" Hkrati z besedami je tudi počil strel, ki je prebil okno in župnika ranil na sencu. Ves v strahu je župnik stopil k pisalni mizi, kjer je pobral denar, da ga izroči lopovu. Med tem sta padla še dva strela in razbojnikova roka je zagrabila po denarju. Ko so na strele prihiteli sosedje, je lopov že zginil v temno noč. Nihče ni vedel, kdo bi mogel to napraviti in aretiranih je bilo več sumljivih ljudi, katere so pa zopet izpustili. Pozneje je bil prijet neki Karl Pristovnik iz Planice, ki je bil poprej že desetkrat kaznovan radi tatvin in vlomov, a kazen ga ni izmodrovala. Pri neki zadnji tatvini so ga pa zasačili in prijeli. Ko so napravili pri njem hišno preiskavo, so med drugim našli tudi samokres, iz katerega so bili izstreljeni trije streli. Kaliber in število strelov, vse se je čudovito vjemalo s streli, oddanimi na župnika Sinka. Dasi je Pristovnik trdil, da on ni streljal in ne napadal, je bil sedaj vendar obsojen pred mariborskim sodiščem na 20 let ječe in na trajno izgubo častnih pravic.

—o—

Smrtna kosa

Na Radovici pri Metliki je umrl Matija Cesar, posestnik in javni delavec. — V Novem Vodmatu pri Ljubljani je umrla Marija Kocmur, mati ravnatelja Alojzija Kocmurja, stara 88 let. — V Krškem je umrl Ludvik Jesenšek, avtopodjetnik, star 28 let.

—o—

Koliko drv pokuri Zagreb

Poročajo, da pokurijo Zagrebčanje na leto najmanj 25 tisoč železniških voz drv, ki stanejo najmanj milijon dolarjev. — Lepa svota.

—o—

Živ pod brzovlakom

V Novem Sadu, tako poročajo, je 19letni obrtniški vajenec Gjuro Žakov v samomorilnem namenu skočil pod dirjajoči brzovlak. Celi vlak je šel preko njega, a ga ni zgrabilo nobeno kolo. Fant je bil le močno ranjen, ker se je pobil, ko je trdo padel na tla.

—o—

Huda žival

Bik je napadel posestnika Janeza Marefa iz Nadgorice, ga podrl na tla in mu prizadejal več nevarnih poškodb.

—o—

Obsojen na dosmrtno ječo

Pred mariborskim sodiščem je bil obsojen na dosmrtno ječo požigalec in gasilec v eni osebi, Albin Terglec, ki je bil strah polskavske župnije. Na vesti ima 15 požigov.

—o—

Najstarejša Jeseničanka

Najstarejša Jeseničanka je Barbara Tratnik roj. Vilman, p. dom. Markotova mama, ki je praznovala dne 4. decembra svoj 90. rojstni dan. Kljub svoji starosti opravlja še vedno razna dela in še vedno dobro vidi brez očal.

—o—

Tržič na Gorenjskem

Kdor Tržič pozna, ve, da je skoro v vsaki hiši čevljarska delavnica in ročni izdelki tržiških čevljarjev so se prodajali v veliki meri daleč naokoli. Tudi sedaj se še prodajajo, a ne več v tolikem številu, ker strojno delo raznih tovarn preveč konkurira, ne sicer glede trpežnosti, pač pa glede cen. Včasih je bilo v Tržiču do 50 čevljarskih vajencev, sedaj jih niti pet ni več.

—o—

"Amerikanski Slovenec" vodi kampanjo proti depresiji, pomagajte mu!

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slovencem v resen premislek

Piše: **Slovenski rudar.**

Trda gre dandanes marsikomu v teh hudih in težkih časih in zato v prvi vrsti vsakdo skrbi, da se sam obdrži na površju, se v prvi vrsti bori za svoj lastni obstanek.

To je prav. Kajti kdor zase in svoj obstanek ne skrbi in zato propade, kako naj potem še za druge, za kako drugo stvar skrbi? Torej le v interesu drugih, dobre stvari in skupne koristi je, če skrbimo zase ne le zato, da imamo sami korist, da sami obstojimo, temveč tudi zato, da moremo pomagati tudi drugim, koristiti dobri stvari in prispevati k skupni koristi.

Toda nikakor pa ni prav, niti za nas same in našo lastno korist ni dobro, če samo zase skrbimo, če vso skrb posvečamo izključno le sebi in za svoj obstanek in se brigamo le za svoje lastne potrebe, a skrb za vse drugo pa pustimo drugim, morda bolj siromašnim kot smo mi, kakor da bi se nas nič ne tikalo in kakor da bi bilo za nas brez vse koristi in pomena. Nimamo prav, ni v našo korist, če radi pomanjkanja skrbimo samo zase in opustimo podpiranje dobre stvari, češ, saj še sam zase ne morem skrbeti, niti svojim lastnim potrebam ne morem zadostiti, kako naj skrbim zdaj še za kako skupno stvar?

Skrbeti moramo, kakor za svojo lastno korist, tako tudi za našo skupno korist, mora nam biti kakor za naše zasebne zadeve tako v slabih, kakor dobrih časih, seveda v zmanjšani meri in po svojih močeh.

Zakaj?

Zato, ker če skrbimo za skupno korist, skrbimo s tem najbolj za svojo lastno korist in svojo lastno korist črpamo iz skupne koristi, in zato, čim manj bomo skrbeli za skupno korist, tem bolj bo trpela naša lastna korist. Naša lastna in naša skupna korist sta v zvezi med seboj in sta ena od druge odvisni, in če skrbimo za eno, skrbimo s tem tudi za drugo; če zanemarjamo eno, je zanemarjena tudi druga. Zato je prišlo dandanes do tolikega zasebnega pomanjkanja le vsled tega, ker premalo skrbimo za skupno korist, premalo žrtvujemo za našo skupno stvar. Dandanes se ljudje vse preveč trudijo, preveč skrbijo, da bi se le njim samim dobro godilo, a za druge se ne menijo; posledica tega je, da se nazadnje vsem slabo godi; dobro pa bi se godilo vsem, ko bi vsi eden za drugega skrbeli. Zato pa najslabše skrbijo zase tisti, ki samo zase skrbijo.

Največje važnosti, največjega pomena, največja naša skupna korist so **naši dobri časopisi,** za katere nam ni nič manj skrbeti, kakor za svoj lasten obstanek, kakor za živež, obleko, stanovanje itd. Kajti, kakor neobhodno potreben je živež, obleka, stanovanje in drugo v zasebnem oziru, tako nam je neobhodno potreben tudi dober tisk v splošnem oziru, a je obenem tudi velike zasebne koristi. Saj ima vsak posameznik neizmerno korist od dobrega, poučnega in zabavnega čtiva, ker ni lažjega, cenejšega, boljšega, uspešnejšega sredstva za izobrazbo, pouk, zabavo in razvedrilo, kakor je čitanje dobrih listov in knjig, katerih pa nikakor ne morejo vzdržavati posamezniki, temveč le skupnost. Zato naj bi tisti, ki za same sebe ne čutijo potrebe, da bi si naročili dobro berilo, dober tisk, podpirali radi skupnosti, kajti če v skupnosti ne bomo skrbeli za dober tisk, ga tudi posameznik ne bo imel. Kdor pa za skupnost ne skrbi in za skupne koristi ne doprinaša žrtev, tudi nima pravice do vživanja istih. Tak je v človeški družbi to, kar je trot med čebelami.

Podpirati katoliški tisk je nas katoličanov tako velika dolžnost, da jo moramo ravno tako vestno in zvesto izpolnovati, kakor druge naše dolžnosti.

Od katoliškega tiska je odvisna naša vera, naše prepričanje, naša moč, naša veljava, naše pravice, naše naprave, naš obstoj, naš časni in večni blagor. Z eno besedo: Od katoliškega tiska je odvisno vse, kar je našega, kar je nam drago in sveto in kar se nas tiče, smo odvisni mi sami.

In če opustimo podpiranje katoliškega tiska, zapustimo s tem našo vero, naše naprave, organizacije, cerkve, šole, se odpovemo svoji moči in veljavi, postanemo brezbrižni za svoje pravice in za svoj obstoj, za svojo časno in večno srečo; nič več nam ni mar za ničesar, kar nam je v korist in srečo. Zavrgli in zapustili smo same sebe. Če nam ni mar za katoliški tisk, se zastonj brigamo, zastonj žrtvujemo tudi za vse drugo. S katoliškim tiskom stojijo in padejo naše cerkve, šole in vse druge naše naprave. Stojimo in pademo mi katoličani sami.

Neizprosno velja za nas načelo: Ali skrbimo za vse skupaj, za katoliški tisk in vse drugo, ali pa še za vse drugo ne skrbimo, če ne skrbimo za katoliški tisk. Brez pomena je skrb za vse drugo brez skrbi za katoliški tisk.

Škoda je nam truditi se in žrtvovati za naše organizacije, cerkve in šole, če ne žrtvujemo obenem tudi neznatno drobtinico vseh ogromnih naših stroškov in žrtev za te naprave, če ne žrtvujemo nekoliko tudi za katoliški tisk.

Nikar se ne varajmo in ne mislimo, da odpoved naročnine za dobre liste ni nič drugega, kakor znižanje in omejitev stroškov in da si s tem kaj prihranimo. **Nevednost je najdražja reč na svetu. Premnogi so že samo vsled nevednosti ob vse prišli, celo zgubili življenje.** Kaj pomaga, naj bo pomoč ali rešitev še tako blizu in lahka, če si pa človek ne zna pomagati. Veliko lažje in prej si pa pomaga v vseh slučajih izobražen, o vsem potrebnem in važnem poučen in informiran človek, kot pa nevednež. Zato je naročanje dobrih listov in knjig velika korist in profit in denar izdan za dobro čtivo se najbolj obrestuje.

Najbolj in najprej je treba skrbeti človeku, da ima dobro poučeno glavo, da o vsem modro in prav presoja, urejuje in gospodari, da ume o vsem prav odločevati. Kaj pomaga sreča tam, kjer pameti ni in si človek srečo v nesrečo spremeni?

(Dalje prih.)

KAKO JE MED SLOVENCI NA ZAPADU

Walkerville, Mont.

Najprej želim vsem cenjenim naročnikom in bralcem tega lista prav vesele božične praznike in pa srečno in blagoslovljeno novo leto, listu Amer. Slovenec pa veliko naročnikov in dobrih plačnikov v tej kampanji.

Tukaj v Montani smo imeli zadnje dni prav hudo zimo. Živo srebro se je stisnilo za 30 in celo za 40 stopinj pod ničlo. Sedaj, ko to poročilo pišem, precej močno sneži in kakor vse izgleda, bomo imeli božič pod snegom. V starem kraju so rekli, da če je o božiču mraz, je drugo leto dobra letina in da vse boljše uspeva. Tudi mi tukaj želimo, da bi bilo tako, zlasti želimo, da bi skoraj prešla ta nesrečna depresija in da bi nam že Bog podelil po novem letu boljših časov. — Tukaj je še vedno slabo. Dela ni za dobiti nikjer in mnoge ljudi prehranjuje takoimenovani "Relief Fund" ali dobrodelna akcija, ki je ustanovljena v pomoč brezposelnim delavcem. Če bi še tega ne bilo, ne vem, kako bi se svet preživljal, ker so mnoge družine, kjer že po eno in celo dve leti niso nič zaslužili, družino je pa le treba preživljati in jo oblačiti, od nikoder pa ni kaj vzeti.

Kakor vidite dragi čitatelji, je sedaj za list Amer. Slovenec, za naš edini katoliški dnevnik, do 28. februarja razpisana kampanja. List je tudi za cel dolar pri celotni naročnini cenejši in poleg tega je še vsak, ki nabira nove naročnike, upravičen do nagrade. Kako lepo bi bilo, da bi se vsak potrudil kolikor bi le mogel, in kako lepo bi bilo, da bi vsak čitatelj pridobil listu vsaj še enega novega naročnika. Res, trdi bi morali biti, če bi ne poslušali prošnje, s katero nas prosi list v teh težkih časih, da bi mu pomagali. S tem boste pomagali sebi in listu. Amer. Slovenec je vendar naš najboljši list in edini katoliški dnevnik v Ameriki. Jaz sem poslala že tri nove naročnike in še bi jih, pa je sedaj prehuda zima za okoli hoditi. Ko mraz malo odjenja, bom pa spet začela, četudi so slabi časi, ker se še vendar tu pa tam dobi kateri, ki ima še kakšen dolar za dobro stvar in radi teh par dolarjev ,ki jih izda za katoliško časopisje, ne bo treba ravno stradati. Tako je, vidite dragi bralci, kljub slabim časom, se še vedno kaj dobi za naš katoliški dnevnik. Seveda, treba se je potruditi. Stopite na noge naročniki po Ameriki in videli boste, da ne bo povsod brez vsakega uspeha. Ko bomo enkrat storili vsi svojo dolžnost, potem se nam ne bo treba bati, da bi bili čez zimo brez lepih povesti, katere dobimo v Amer. Slovencu, tudi ne brez raznih novic, katere vsaki dan beremo, ker list Amer. Slovenec je res zanimiv. — Pozdrav vsem naročnikom po širni Ameriki in stari domovini.

M. Kotze, zastopnica.

—o—

PRIPRAVIMO SE ZA BOŽIČ

So. Chicago, Ill.

Kakor vsako leto, tako prihaja božič med nas tudi letos in sicer že devetnajststodvaintridesetič. Z vso svojo lepoto, z vsemi svojimi bogatimi darovi prihaja, da nas obdaruje kljub vsem slabim časom, s pravimi božičnimi darili, če smo se na to le pripravili. Odprimo torej pred tem praznikom božjega miru vse svoje praznine, naj jih napolni z božičnimi darovi. Komu se ob božičnih dneh ne vrinejo misli na staro domovino, zlasti starejšim priseljencem, ko se spominjajo, kako so po debelem snegu hodili k polnočnici. Ni je bilo svetejše, he čudovitejše noči, kakor je bila božična noč. Naj je bilo nebo posuto z neštevilnimi migljajočimi zvezdicami, sredi katerih je kakor kraljica noči plavala luna, ali naj je bilo zavito v temne oblake, iz katerih se je sipal sneg na zmučeno zemljo; naj je bilo že kakorkoli, vse to, sicer tako navadno in vsakdanje, ni moglo izbrisati ali zatemniti skrivnosti svete noči, ki je ena sama v celem letu, ena sama izmed tristopetinšestdesetih.

Dolgo je že od tedaj, ko je marsikateri bralec s pismenico v roki korakal proti farni cerkvi na sveto noč v starem kraju, in komaj da se na to še ve spominjati. — Veliko jih je, ki pravijo, da tukaj sveta noč ni tako skrivnostna, ne tako nebeško mila, kakor je bila pod domačim krovom. Jaz pa pravim, da se sveta noč ni prav nič izpremenila in je ostala kakor je bila, le mi smo se izpremenili, marsikateri radi zanikernosti, ta in oni pa v raznih vsakdanjih skrbeh, in tako smo počasi pozabili na sveto noč, katere se spominjamo le, ko vidimo razna božična darila, katera smo se namenili komu darovati, ali so nam morda bili podarjeni. Mnogim je v teh darilih vse, zato je sveta noč za nje tako prazna in pusta.

Po mnogih slovenskih naselbinah v Ameriki, kjer so številni naši slovenski rojaki, ne bodo te božične praznike slišali niti milih slovenskih božičnih pesmi pri polnočnici v cerkvi, ker mnogi nimajo svoje cerkve. Ti bodo slišali slovenske božične melodije kvečjemu morda iz svojih fonografov, če so si naročili kake božične plošče. — Drugod, kjer imajo svoje cerkve, bodo božične pesmi v njih odmevale in budile vernikom sladke spomine. Tudi pri nas, v naši naselbini se bodo naši cerkveni pevci potrudili in zapeli najlepše božične pesmi, kar jih imajo, in sicer pri vseh treh sv. mašah. Prva in zadnja sv. maša na božični dan boste sicer peti latinski, a se bodo pred in potem pele slovenske božične pesmi. Le med mašo bo latinsko petje, ker tako zahteva cerkveno pravo. Ob tej priliki bi novinar vabil vse farane, da bi se po možnosti udeležili vseh treh sv. maš. Kakor ste slišali zadnjo nedeljo oznanilo, bodo sv. maše po temle redu: Prva bo ob pol 6. uri, in sicer peta latinska. Druga bo ob 8. uri, pri kateri se bodo pele izključno slovenske božične pesmi, in tretja sv. maša bo ob 10. uri, ki bo zopet peta latinska. Tak je vspored za sveti dan.

Bolnikov smo imeli zadnje čase pri nas posebno veliko in jih še sedaj nenavadno veliko boleha. Tako je bila hudo bolna Mrs. Louis Cherne na 9630 Ewing Ave. in je morala na operacijo. Tudi sedaj ni še popolnoma zdrava, vendar je boljša. Operirana je bila tudi Katherine Gornick, hčerka Mr. in Mrs. Gornick, dobropoznanega slovenskega mesarja in grocerista na 95. cesti, ki je pa sedaj že zdrava. Pred nekaj dnevi se je v tovarni ponesrečil Mr. Frank Juvančič, cerkveni pevec, in sicer je dobil precej hudo poškodbo po desnem očesu. Sedaj je seveda že O. K. in je v nedeljo na Bunco party, katerega so priredili cerkvem pevci, prav dobro pomagal. Tudi obveze več ne rabi. Ni pa mislil, da bo tako hitro ozdravel. V bolnico je bila odpeljana Mrs. Martin Shifrer z 9720 Ewing Ave., ki ni že dolgo časa popolnoma zdrava. Mislili so, da bo morala na operacijsko mizo, pa upajo zdravniki, da ji bodo pomagali brez operacije. Sedaj je, kakor sem slišal že doma. Tudi Mrs. Matt Stone z 9714 je, kakor sem izvedel, precej bolna in se mora držati v postelji. Menda ima "flu", ki letos posebno napada naše rojake. Za "flu" je obolel tudi Mr. Frank Simc, 9540 Ewing Ave., ki je pa že nekoliko boljši. Nadalje je nevarno obolel za pljučnico Mr. Joe Sebohar, ki živi ravno nasproti cerkve. Sedaj je že izven nevarnosti, vendar pa še vedno v postelji. Mr. Sebohar je eden izmed naših najstarejših faranov v naši naselbini. — Vsem bolnikom želimo ljubega zdravja, da bi že zapustili svoje bolniške postelje in se veselili božičnih praznikov.

K koncu voščim vsem cenjenim rojakom v So. Chicagi in bralcem Amer. Slovenca vesele božične praznike, zlasti pa še bolnikom.

Novinar.

VARUJTE SE "FLU"
Čistite svoje drobovje, okrepite si celi sistem. Uživajte
TRINERJEVO
GRENKO VINO

Dobra kava. — No, prijatelj, kako si pa kaj zadovoljen pri svoji gospodinji s kavo?

— Že gre. Mleko dam mački, sladkor psu, kar pa ostane, imam za britje.

* * *

Moderna služkinja. — Marička je vsa iz sebe, ko ji milostiva čez 14 dni odpove službo. Stopi pred gospo in ogorčeno protestira: Toda milostiva, kaj naj počnem z vizitkami, ki sem si jih dala natiskati z vašim naslovom?

* * *

Nedeljski lovec. — Pomisli, dušica, danes sem ustrelil sedem zajcev.

Žena: Beži no, to ni mogoče, saj si imel s seboj samo 50 centov.

* * *

Moderna dama. — "Pustim vas v gledališče izjemoma, čeprav se je predstava že začela. Prosim vas samo, da vstopite čim tiše."

"Zakaj pa? Kaj v gledališču že vsi spe?"

* * *

Prijeten spomin. — Sobarica v hotelu: Gospod šef! Gost s številke 6 je odpeljal s seboj rjuhe in odejo.

Hotelir: Gromska strela! Zdaj šele razumem, zakaj mi je ob slovesu dejal da jemlje s seboj iz mojega hotela prijeten spomin. Jaz sem pa že imel na sumu tebe.

* * *

Razlaga. — Gospod učitelj, kaj pa je to, prosim, dolžnik?

— Dolžnik je človek, ki mora vrniti denar.

— Kaj je pa upnik?

— To je človek, ki misli, da bo denar dobil.

* * *

Zavarovan. — Meni lahko brez skrbi daste hčerko. Tudi če bi se mi kaj zgodilo, bo za njo poskrbljeno, ker sem visoko zavarovan.

— Kaj pa če se vam nič ne zgodi?

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

BLAZNIKOVE
Pratike
ZA LETO 1933
smo prejeli te dni in jih že razpošiljamo. Pratika stane
20c
s poštnino vred.
Razpečevalcem, ki jih naroče najmanj en ducat, dobijo poseben popust.
Naročila je poslati na:
Knjigarna Amer. Slovenec
1849 W. 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR. (100) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Moč Tarzanovega udarca ni bil udarec navadnega človeka, pač pa udarec orjaka, ki ga je odgojila divja džungla in mu dala ogromno naravno moč. Tarzan je leva tako pritisnil s puškinim kopitom po glavi, da se je puška razletela v kose, a udar je prebil levu glavo, da se je mrtev zgrudil na tla. Takoj, kakor je minil ta strašni prizor, ki smo ga ravno kar videli v teh slikah in povesti je že padla v Tarzanovo naročje njegova draga žena. Nevarnost je minula.

Ostali levi so napadali še dalje konje in ljudi in mesarili po dotični planoti vse križem. Tarzan pa je takoj po končanem spopadu z levom pograbil v naročje svojo Ivano in se zavihtel z njo na visoko drevo. Zamorski četniki, kolikor jih je še preostalo v kakem skritem mestu so ta pojav opazovali in niso mogli niti svojim očem verjeti, kar so videli. Videli so kako je orjaški beli človek pograbil žensko, jo dvignil, odnesel na drevo in po drevesnih vrhovih izginil v daljavo. . .

In tako je bila Ivana ponovno rešena iz nevarnosti v džungli po Tarzanu. Ko sta, oz. ko je Tarzan ponesel Ivano daleč proč od tistega kraja v džungelo, se je njovenje in šum v abisinskem taborišču polegel. Tarzanovo srce je bilo zopet polno sreče in zadovoljstva, ko je našel svojo drago ženo. Nabral ji je sadja, da se je okrepčala, sam pa si je poiskal drugega okrepčila, namreč svežega mesa. Pokrepčana sta se podala v smer, kjer se nahajal preje njuni dom. . .

Potovala sta po džungli in sta morala mimo Ahmed Zekovega naselja, katerega sta videla iz džungle, da je bilo vse opaljeno in ožgano, vidno, da se moral nekdo maščevati nad Arabi. Tarzan se nasmeje in reče: "Naši vdani vojniki niso daleč od tu, to so wazirski zamorci. Zlato je šlo in šli so dragulji iz mesta Opar. A zato imamo nekaj drugega in to so naši vojniki zamorci. Imamo ljubezen, prijateljstvo in zvestobo, kar odtehta daleko vse zlato na svetu. . ."

DENARNE POŠILJATVE

pošiljamo v stari kraj zanesljivo in točno brez vsakega odbitka, po dnevnem kurzu, v dinarjih, lirah in dolarjih. Denar prinese poštar direktno na dom prejemnikov. Včeraj smo računali:

V JUGOSLAVIJO:		V ITALIJO:	
100 Din	$ 1.95	100 Lir	$ 5.70
300 Din	$ 5.00	200 Lir	$11.20
500 Din	$ 8.25	300 Lir	$16.40
1000 Din	$16.25	500 Lir	$26.75
5000 Din	$79.00	1000 Lir	$52.50

Na željo pošiljamo tudi, da prejmejo prejemniki v starem kraju izplačilo v ameriških dolarjih.

John Jerich

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SV. VEČER HLAPCA MATEVŽA

Liko·ič Joža:

Hlapec Matevž se je vračal iz mesta. Dolga pot je bila zasnežena in mrzla. Nepremična belina je ščemeče dražila njegove slabotne oči, da so se začele solziti; pospešil je korake. Obiskal je bil sestro Meto, ki je našla v mestnem zavetišču topel kotiček. Nekoč je bila dekla, služila je pri mestni gospodi; tam je pustila lepša leta in zdravje, postarala se je. Sedaj pa ima v zavetišču skrinjo, posteljo in jed. Ob velikih praznikih pridejo celo občinski možje, govorijo o ljubezni do bližnjega; za božični večer pripravijo tudi smrečico, ki se bajno sveti v bogatem nakitu in drobnih lučicah. . . Hlapec Matevž se je vračal žalosten in razočaran. Gospodar mu je odpovedal službo ter ga odpravil kakor nadložnega berača. Seveda! Sedmi križ je zadel, delo mu leti iz rok, komaj da še požene muhasto živino. Na Štefanovo se menjajo hlapci in dekle, tedaj se mora izseliti iz izbe kraj štale, v kateri je preživel petdeset let. Umakniti se mora novemu pastirju, ki pride zdrav in vesel iz Kočenije.

Spotoma je potrkal še na Brezovici pri mlajšem bratu Tonču, ki se bori z revno zemljo za košček kruha in blagor otrok. Priženil se je na bajto, streha je bila strgana, prag izpodjeden. Revščina ga tare, še vodo mora zajemati globoko v dragi ter se za vsako kapljo prerekati z zadirčnim sosedom.

"Ostaneš pri nas nocoj?" je pol vabil, pol skrbeče povpraševal Tonč.

Matevž je zagledal bratove otroke, ki so stiskali premrla lica k oknu. Njihove oči so bile črne in proseče. V hlevu se je oglašala lačna koza.

"Bom šel kar naprej. Sv. večer bom najraje doma, saj je tako poslednji."

Potem se je zopet razvnel in ponavljal zgodbo o odpovedani službi, o krivičnem gospodarju, ki ga na stara leta pahne pred prag, o usmiljenju božjem, ki bo odvzelo vsa bremena in tuge. Obema je postalo toplo, da sta za hip onemela ter zrla preko zasneženih bregov v daljavo, kjer se je topilo večerno solnce. Onostran goljave so se tiščale smreke, odete v dolge, bele oglavnice. Včasih se je posul sneg s pritlikavih borovcev, morda se je zganila plašna srna ter stekla k skritemu studencu. Zvoženi ovinki, srebrni zakovi, ki uklepajo gozdne obronke, da se ne morejo pomakniti nizdol. . . Ko sta se razšla in si nerodno segla v roke, se je dan že stisnil za Trebevnikom. Solnce je še enkrat vrglo božanski poljub zasneženim vrhovom, se dotaknilo okenj skritih koč, da so žarele v zlatem ognju. Nato se je skrilo za umazano sivino, njegova lica so postala za hip škrlatna, potem so pa zbledela. Srebrni sijaj nad barjem je splahnil, megla in mraz sta pritisnila iz krimskih jaozv. Zasnežene senožeti je prevzela bela modrina, gozd je postal pepelnatosiv, vsa zimska mikavnost se je umaknila žalemu razpoloženju. Samo daleč za vrhniško sosesko se je razpletal rožnat pas, nad njim se je razgorevala jasna večernica in pozdravljala sv. večer. . . Vasi so že čemele v prijetni pritajenosti, družine golobov niso več izletele. Modrikasti dimi so se lahno vili iznad hiš naravnost proti nebu, kakor da so zemljani že posuli žerjavico s kadilom. Gore so bile pogreznjene v svečan molk. Komaj da se je zaprašila stara vrana, obupno zakrakala in se zatekla med golo hrastovje.

Ko se je vrnil Matevž v Rakitno, ni maral skozi vas. Sram ga je bilo, da mu je odpovedal službo prav za praznične dni. Zato je zavil za znamenjem po bližnjici. Prijetno razpoloženje je že zajelo gorsko vas; gospodarji so še klicali počasne hlapce, da urno pometejo dvorišča in prostor pred hlevi, predno se napravi sv. večer. Ženske so še vedno hitele z ribanjem in pomivanjem javorjevih stolic, da so se sveže svetile, kakor bi bile prevlečene z zlatim leskom. Po nekaterih hišah so bila okna še vedno odprta; dišalo je po obilni peki, mleku, pripaljeni masti in neznanih kuhinjskih sladkostih, ki si jih bodo nocoj privoščili srečni ljudje. Za plotovi se je tu pa tam zabliskalo žensko krilo; zasopla gospodinja je tekla k sosedi po kakšno važno stvar, ki jo je pozabila kupiti, pa je ne more pogrešati pri pripravah za praznike. . . Z drevja so se še vedno posipavale plasti snega, ki so se razpršile v nešteivilne prašne oblačke, kakor bi mlinar iztepel moknato vrečo. Neugnani otroci so se drsali po goličavah pod Smrekovcem in veselo vriščali. Nekje je pa čakal sv. večer, da napolni srca zemljanov z milostjo in dobro voljo. Večerni sij je bil čist in zlat, kakor da je nevidna roka primaknila bajno luč čisto k obronkom gor.

Matevž ni večerjal; držal se je svetih običajev ter se postil do polnoči. Zato se je le kratko oglasil pri dekli v kuhinji, da je dobil malo blagoslovljene vode. Odšel je v svojo izbo kraj hleva ter zažgal zakajeno petrolejko. V kotičku poleg bornega ležišča je začel postavljati jaslice. Mah je že pred dnevi nabral pod Krimom; lepo ga je posušil, da se je svetil kakor zelen baržun. Tudi na zbodičje z rdečimi jagodicami ni pozabil, božje drevče mora varovati hlevček. . . Njegove jaslice so bile starinske in skromne. Pred davnimi leti jih je kupil v Ljubljani. Pastirčki so se nerodno držali in kazali razgaljena kolenca. Ovčke so se jim razgubile nekje v mahu. Angelom se lica niso več svetila, njihove srajčke so zgubile bleščečo belino. Zvezdi vodnici se je razčehnil ognjeni rep, tudi zlati oblački nad hlevčkom so potemneli. Edino slavospev nebeščanov se je še veličasno vil nad slemenom hlevčka:

"Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!"

V priprosti notranjosti se je sklanjala Marija nad božje Dete, ki je ležalo v plenice povito na povesmu slame. Psiček se je radovedno zaganjal proti jaslicam, volą sta silila k novorojenemu drobljančku, ki ga je ozarjal svetniški sijaj. Sv. Jožef se je v blaženi zadregi zastrmel in ponižno upognil kolenc. Dve pastirici sta se pridružili srečni družini in s svetlimi očesi motrili nenadejani prizor.

Ko je Matevž končal s postavljanjem jaslic, je ovesil okoli njih vejice zbodičja z rdečimi jagodicami. Pokropil je izbo, prag in hlev, v katerem so globoko sopli gospodarjevi voli in konji. Vse stvarstvo je že dišalo po božjem blagoslovu. Tihe steze, bela polja, domovi... Zadovoljen se je vrnil v izbo, nažgal še leščerbo z debelim steklom, ki so jo običajno rabili pri živini kadar je strila. Poiskal je rožni venec in se zgrudil na kolena. Pozabil je na nadloge in starost. Prejšnja leta je molil skupaj z gospodarjevo družino, letos je bil pa že nezaželjen tujec. Zagledal se je v jaslice, zdelo se mu je, da je ujel Jezusov dih. Srce mu je veselo utripalo, kakor se je razigralo betlehemskim pastircem v noči Gospodovega rojstva, ko se je odprlo nebo ter so se spustili angeli na zemljo. Ni imel prijetne piščalke, da bi zasviral svetonočno kratkočasnico, tudi bi jo njegova okorna in ožuljena roka težko ubirala. Vendar se je tudi nocoj razživel v lepih spominih. Kolikokrat je že napravil te jaslice! Lice siehernega pastirčka mu je znano, vsaki ovčki je pokazal pot do hlevčka. Božično veselje s postavljanjem jaslic je ostalo neskaljeno vse življenje. Njegovega priprostega čuvstvovanja niso razdvajali dvomi! Za njega je bila Marija še vedno majhna, drobna in belih lic, njemu so se še vedno smehljali angeli kakor pastircem v božični noči. Tudi Jezus je majhen in ne more hoditi. Vse je ponižno in revno, kakor je bilo revno njegovo življenje. Od mladih let je bil pastir in pozneje hlapec. Ženil se ni, samo eno pomlad je skrivaj ljubil lepo Lucijo, ki je tedaj služila pri njegovem gospodarju. Toda to je odvedel bogat Američan, ki je prirožljal z zlatimi verižicami ter jo premotil. Zanj ni marala, njegov kruh je bil črn in težak, obleka in obnašanje preskromno. Tako je ostal sam, ni zahajal v grešna kotišča, navezal se je na delo in cerkev. Postal je deležen posebnega božjega varstva! V božični noči je prihajal k njemu Gospod kakor dete, ljubljeno in pestovano. . . Dolgo je že čemel Matevž v molitvi in spominih. Ko se je zdramil, se mu je zazdelo, da je prišel sveti čas, celo čreda je postala nemirna. Poiskal je molitveno knjigo in odprl lino. Zvezde so se vrstile izza Vihrce in menjavale ognjene utrinke. Obzorja so se blestela kakor srebrn zastor, ki so ga spustili to noč angeli pred obličje grešne zemlje. Vse steze so bile svetle, glasovi božičnih zvonov so se že drobili v luninem svitu.

Matevž je privil petrolejko ter prestavil leščerbo bližje k jaslicam. Oblekel je pražnjo suknjo ter se napotil v cerkev. Čudovita polnoč! Sneg se blešči v modrikastem somraku na smrekah kakor srebrne kepe, rakiške senožeti so zagrnjene z mehkim prtom, ki zakriva črno zemljo. Domovi so svetli, okna so odgrnjena, zloba in strah sta se umaknila pred veličastvom svete noči, mir in ljubezen sta se naselila v človeških srcih. Nekje že oznanja veliki zvon: Jezus se je rodil! Prijateljsko trka milost božja na človeška srca, ki so ostala zakrknjena. Ne ponuja se, ne prodaja se za drag denar, niti se beraško ne vsiljuje za drobtine z bogatinove mize. Ves svet ve: Jezus se je rodil! Za velike in podložne, za gospodarje in hlapce! Postavil je nenapisano dolžnost za vse:

"Ljubite svoje mlajše, uboge brate!"

Na Štefanovo je hlapec Matevž po petdesetih letih zapustil gospodarja. Služil mu je zvesto in pokorno, dokler ni omagal. Svoj delež pa je našel v občinski ubožnici pri pregodrnjanem kruhu, med potegoni in shiranimi reveži.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

FARMARJI PROSIJO POMOČI

Slika kaže prizor, ko so delegati farmarske konvencije, ki se je pred kratkim vršila v Washingtonu, predložili načelniku poslanske zbornice, Garnerju, prošnjo, da se kaj ukrene v pomoč farmarjem.

TO IN ONO

ROŽNI VENEC

Običaj, da se moli odrejeno število molitev, je privedel že stare kristjane do tega, da so začeli uporabljati materijalne pripomočke pri štetju molitev. Tako je opat sv. Pavel, ki je umrl 341 v puščavi Termi, jemal pri ustni molitvi po tristo kamenčkov v haljo, pa je za vsako molitvijo po enega zavrgel. Kesneje so nizali zrnje ali semena raznih sadežev na vrvico. Taki venci so se zaradi svoje praktičnosti razširili in začeli so jih izdelovati iz plemenitejših snovi: iz kosti, roga, koral, školjk. . . In po tem so se delili izdelovalci rožnih vencev v Parizu v štiri cehe. Ta obrt je v srednjem veku odlično cvetela in pustila še danes sledove v naslovih; tako je na pr. v Londonu še danes Paternoster Row (Rožnovenska ulica), ker so sedeli v bližini cerkve sv. Pavla izdelovalci rožnih vencev. Na Dunaju je bila še do leta 1840 Paternostergaesschen. Pir nas se imenuje rožni venec tudi paternošter, paternaš (belokranjsko), hrvaško krunica, čislo, ružar, patrica.

Muslimani uporabljajo podoben molitveni pripomoček, ki ga imenujejo tespih; tega čestokrat imenujejo hrvatske narodne pesmi, češ, da nanj molijo muslimanski starci in žene in da je iz merdžana, to se pravi, iz koral, prav kakor med kristjani. In v resnici so bile korale prav priljubljena snov za paternaš. — Razen rdečih koral so že v 16. stoletju lovili po Črnem morju tudi črne korale; rdeče se dobe še danes v zapadnem delu Sredozemskega morja, v Jadranskem morju do Šibenika, potem na severnozapadni afriški obali in na obali Cap Verde.

Z zbiranjem koraljev se bavijo posebno Italijani (posebej iz Torre del Greco pri Neapoljskem zalivu), dalje Francozi in Španci. Glavna bivališča imajo po alžirskih, tripoliških, sardinskih, sicilskih in balearskih obalah. Nabirajo se v posebno mrežo in na leto jih dobe 80 do 200 tisoč kilogramov.

Glavna središča za izdelovanje okrasnih predmetov iz rdečih koral so Genova, Livorno, Neapol. Okrasne predmete so našli raziskovalci tudi v grobovih izpred Kristusove dobe. Takrat so pripisovali rdečim koralam zdravilno moč in zdravniki so jih uporabljali za zdravilo.— Ustanovitev rožnega venca v čast Materi božji pa ima spet čisto svojo zgodovino.

—o—

KAČA REŠILA ŽENSKO

V Larnakiju na otoku Cipru je neka ženska iz okolice dvignila v banki večjo vsoto denarja in se je vračala v najetem vozu domov. Na samotnem kraju jo je hipoma napadel voznik, jo pobil z udarci po glavi na tla in jo oropal. Onesveščeno jo je vrgel v neki vodnjak. Baš je hotel zavaliti težko skalo na njegovo odprtino, ko ga je napadla kača in ga pičila v roko. Na njegovo vpitje so pritekli ljudje, ki so mu nudili prvo pomoč. Medtem so zaslišali iz vodnjaka ječanje. Pogledali so vanj in potegnili iz njega žensko, ki jim je povedala, kaj se je bilo zgodilo. Roparskega voznika so seveda takoj aretirali.

—o—

PRVI ZNAK STAROSTI

Prof. dr. Maks Flesch opozarja v nekem zdravniškem strokovnem vestniku na neki simptom, ki je po njegovem mnenju prav prvi znak starania in ga strokovna literatura doslej kot takšnega ni navajala. Ta literatura navaja pač negotovo hojo kot prvo znamenje starosti, toda pred negotove hoje pridejo še motnje v ravnotežju. Kolesar n. pr., ki ne najde več takoj ravnotežja, ko stopi na kolo, je upravičen domnevati, da je prenehal biti mlad.

Včasih se te motnje pojavijo nenadoma, brez vidnih prehodov. Še dan prej si n. pr. z lahkoto našel ravnotežje na kolesu, sedaj pa moraš s težavo poskusiti tri- do štirikrat. Istočasno se običajno pojavlja tudi neka omotica, bodisi pri stopanju na kolo, bodisi pri stopanju na razgledne stolpe itd. Včasih zadostuje že kakšna krivulja ceste, da povzroči takšno omotico. Ta naraščajoča negotovost je tista, ki po naziranju prof. Flescha vodi do počasnejše hoje, ki je pravi znak starosti. Ta negotovost pa nikakor ni istovetna z nazadovanjem pravega čuta ravnotežja, kajti v tem prvem stadiju je sluh večinoma še nedotaknjen — dokaz za to, da je čut ravnovesja, ki ima svoj sedež baš v sluhovnem organu, še normalen.

Pravi vzrok bo v neki centralni spremembi, ki je v zvezi z naraščajočimi leti in ki je sorodna motnjam spomina, ki se javljajo isto tako v višji starostni dobi.

—o—

EVROPA TAM, KJER JE BILA LETA 1850

Holandski gospodarstvenik Colijn je imel na zadnjem zasedanju Društva narodov v Ženevi poročilo, ki je učinkovalo porazno na poslušalce. Ugotovil je, da v šestih letih, odkar praktično sodeluje pri gospodarskih akcijah Društva narodov, ni bila uveljavljena še nobena izmed sklenjenih pogodb. V pogledu gospodarstva je danes Evropa tam, kjer je bila pred dvainosemdesetimi leti. Morala bo zategadelj resignirati na avtarkijo, o kateri se toliko piše, in zopet dvigniti umetne zatvornice, ki si jih je postavila sama.

—o—

NEVIDNO JE MOGOČE FOTOGRAFIRATI

Kakor znano, je mogoče v novejšem času fotografirati tudi v temi, in sicer s pomočjo infrardečih ali toplotnih žarkov. Navadna fotografska plast je zanje neobčutljiva, in sicer toliko časa, da jo sensibilizirajo s snovjo, ki ji je ime neocianin.

Fotografiranje v temnem prostoru se vrši na ta način, da se iz luči s specialnimi siti (filtri) izločijo vsi vidni žarki, tako da morejo v prostor le nevidni infrardeči žarki. V prostoru so nameščeni tudi aparati s primerno sensibiliziranimi ploščami. Na te plošče se brez nadaljnjega snemajo potem predmeti ali osebe, ki se v temnem prostoru ne vidijo.

Za znanost je ta novi način fotografiranja zelo važen, ker se dado z njim n. pr. snemati drugačne nevidne zvezde ali pa na spiritističnih sejah vse dogajanje, ne da bi bilo treba prekiniti temo.

Toplotni žarki imajo tudi to lastnost, da jim ozračje ne postavlja skoraj nobenih ovir. Skozi kilometrske plasti saj, megle ali dima prodirajo do fotografske leče in omogočajo snemanja, kakor da je zrak čist in sončen. Ladje v megli, vojaške postojanke, v oblakih umetne megle se dajo tako fotografirati. Že v svetovni vojni so infrardeče žarke uporabljali za skrivno signaliziranje. Prodirljivost teh žarkov za razne snovi je v ostalem tako velika, da je mogoče fotografirati celo pisma v zaprtih kuvertah in radirano pisavo. Tudi v boju proti vlomilcem že rabijo te vsevidne žarke, kajti nič ni lažjega nego fotografirati vlomilca, ki si je utrl pot v prostor, kjer "sijejo" njemu nevidni infrardeči žarki in vplivajo na senisbilizirano ploščo v skritem fotografskem aparatu.

—o—

ORIGINALEN TESTAMENT

V Ferrari je umrl večkratni milijonar, Jud Zamoroni, ki je zapustil testament posebne vsebine:

Palačo daruje tukajšnjemu trgovskemu klubu pod pogojem, da je nikomur naprej ne proda. Dalje zahteva, da mu postavijo v dveh delovnih sobah, kjer se je največkrat mudil, po en marmorni doprsnik, ki ga bo izklesal najboljši kipar Italije. Stanovalci njegove palače so dve leti prosti vsake najemnine, naj se pa pri tem uče dobrote deliti. Člani trgovskega kluba ne smejo v znak žalosti skozi štiri dni niti enkrat "kart vreči". Stene spalnice morajo biti ta čas prevlečene s črno preprogo. Veliko njegovo spominsko ploščo z napisom v verzih morajo postaviti na pročelno steno palače. Mestnemu rabinu poklanja veliki briljantni prstan s prošnjo, da ga nosi takrat, ko bo ob največjih praznikih stopal v tempel. Drugi prstan z biseri pa daruje onemu Izraelitu, ki se bo po njegovi smrti prvi v Ferrari poročil. . . Saj ne vedo, kaj delajo!

—o—

"Branimo trdnjavo 'Amer. Slovenca' dokler smo še za njenimi močnimi zidovi. Niti ene luknje ne sme depresija napraviti v nji! Vsi Slovenci k orožju! Vsi v bran našega katoliškega lista 'Amer. Slovenca'!" —Rev. J. Černe.

CANDY STORE

se odda v najem, opremljen z izložbenimi omarami (show cases).— **1915 W. 23rd Street, Chicago, Ill.**

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST
2159 West 22nd Street,
(ogel Leavitt St.)
Tel. Roosevelt 3817
CHICAGO

DR. ALLAN J. HRUBY
Specijalist za pljučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 2364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2576, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zvečer razen sred; ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

PLUMBARSTVO
Mi popravljamo vsa plumbarska dela. — Inštaliramo kopalne, umivalne in kuhinjske sinke, toilete, po zmerni ceni. — Račune plačujete lahko na obroke.
Thomas Higgins
PLUMBING, GAS FITTING AND SEWERAGE
2313 So. Oakley avenue,
Tel. Canal 0610 . CHICAGO, ILL

Kakovost Točnost Poštenost
A. F. WARHANIK
— LEKARNA —
Posluje preko 32 let.
2158 West 22nd Street,
ogel Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

V JUGOSLAVIJO
Moderna udobnost in neprekosljiva postrežba v vseh razredih... Tedenska odplutja iz New Yorka. Pripravne in hitre železniške zveze iz Hamburga.
ZMERNE CENE
Pojasnila vam da vsak lokalni agent ali
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Ave., Chicago

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI
Louis J. Žefran
1941 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.
Phone Roosevelt 3408
Na razpolago noč in dan!
— Najboljši automobili za pogrebe, krste in ženitovanja.— Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

IZŠLA JE
1. marca povestna knjiga od škofa Baraga v angleškem jeziku.
"The Apostle of Chippewas"
katero izdaja Baragova Zveza.
Kritiki, katerim je bil predložen rokopis pred tiskom pravijo: *"Nisem mogel nehati dokler jo nisem vso prebral. Knjiga je mnogo bolj zanimiva, kakor povest . . ."* in *"Veliko veselje, mi je povzročilo, da sem prebral povestno življenje škofa Barage, svetniškega misijonarja . . ."*
TA KNJIGA
je v prvi vrsti namenjena naši mladini, da bi bolj spoznala in se seznanila z našim velikim Slovencem Barago, ki je igral tako veliko ulogo v zgodovini Amerike. Knjiga vzbuja veličino svetniškega življenja misijonarja pijonirja Barage, kakor tudi ugled in spoštovanje slovenskega naroda. Ta knjiga bi morala biti v vsaki katoliški hiši, zlasti tam kjer so otroci.
Knjigo je sprejela v razpečavanje in v razprodajo naša knjigarna in bo stala s poštnino vred samo
75 centov
Naši zastopniki in slovenski trgovci ki želijo to knjigo razpečavati naj pišejo po isto na našo knjigarno.
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Sivčev vražek

RUSKO SPISAL MIHAEL OSORGIN.

Z avtorjevim dovoljenjem iz ruščine prevela Marija Kmetova.

Bitka je trajala do solnčnega zahoda in vedno na novo prihajajoče čete svetlorumenega sovražnika so obkrožale mravljišče. Tedaj pa se je zgodilo nekaj, česar niso mogli predvideti niti najboljši mravljinčni strategi.

Zemlja se je stresla in bobneče sence so prilomastile. Nastal je sunek, nihče ni vedel, odkod je prišel, in mravljišča ni bilo več. Kot bi ga odnesla metla. Na stezicah je vse zagomazelo in neka nevidna in neznana sila je zmastila sovražnike,ki so se pravkar zagrizeno borili.

Zraven je venela trava in je bila vsa poteptana, peščeni drobci so se zarinili v trupla mravelj in o dobro izvežbanih četah ni bilo duha ne sluha. V prostorih, ki jih ni poznal niti najbistrejši razum mravelj, morda v kakih tujih daljah, je ko nevidna uima, ko svetovna vihra drevila mimo neka božanstvena, vse uničujoča sila.

Saj niso bile uničene samo čete mravelj. Uničena je bila tudi setev, ki so jo pohodili vojaški čevlji. Strti so bili tudi poteptani grmičji resja, milijoni živih in v življenje stopajočih bitij — ličink, bub, majhnih hroščev, ušic, gnezd poljskih ptičev, čaš pravkar razcvitajočih se rož, — vse so uničile noge čet, ki so šle mimo gozda. In ko so koj za moštvom vlekli upehani konji orožje, tedaj je bilo ondi, kjer je prej vse živelo, le še poteptana proga zemlje s globokimi kolotečinami.

In še dolgo je krevljala po tem opustošenem, prirodnem božjem vrtu vohunka pastirskega rodu mravelj Lasius flavus, ki je skoraj čudežno ostala pri življenju. Pa ni našla ne prijateljev ne sovražnikov, niti ni spoznala več kraja. Vsa izgubljena in nesrečna je bila, majhna žrtev začenjajoče se nesreče vsega živečega.

Čete so se ustavila v majhni vasi, kakor jim je bilo ukazano. Psi so z laježem in cviljenjem pobegnili, vojaki so odšli z vedri in šutarami k reki, neki hripav glas je dajal povelja, preplašene kure so kokodakale in noč je legala na zemljo, ne da bi se bila le za minuto zakesnila.

Na nebu pa so se prikazale zvezde z lučjo milijard let.

7. Načrti.

V poglavitnih potezah je bila izvršena naloga tiste lastovke, ki je bila priletela iz Srednje Afrike v Sivčev Vražek in je gnezdila nad Tanjušinim oknom. Mladiči so bili godni, okrepili so se že, naučili letati in so bili sposobni samostojno živeti. Zdaj ni bilo več toliko skrbi, življenje ni bilo več tako zanimivo, lastovka in ves lastovičji rod je stremel le za tem, da se čim bolje izpita in bo mogel jeseni poleteti spet nazaj. Le mladina še ni poznala strasti, se je do dna opajala z življenjem in se je veselila in se po ves božji dan podila okrog, se gnala za muhami, čebljala na brzojavn. žicah neumnosti, ob solnčnem zahodu lovila po ozračju žarke zahajajočega solnca, med tem ko je pod njimi že legal mrak na zemljo.

Življenjska naloga neprijetno-pametnega dijaka Erberga pa je bila bolj zamotana. Dokončaval je univerzo, imel je že v mislih službo za državno pravo in menil se je po srcu in pameti oženiti. Ker se mu ni nič mudilo, bo mogel dobro in natančno preudariti, preden si bo izbral ženo izmed deklet profesorskih družin. Ena kandidatk je bila k sreči tudi Tanjuša. Zato je dijak Erberg ob nedeljah obiskoval družino profesorja ornitologije. A ker je imel Tanjušo le v rezervi, se je dijak Erberg prav lagodno ogledoval za nevestami, saj je bil prepričan, da jih bo imel na preostajanje.

Julija meseca je bila napovedana vojna. V pol milijarde ljudi, katerim je vojna zmedla življenjske načrte, je bil tudi neprijetno pametni dijak Erberg, ki je bil pravkar napravil državni izpit. Kakor vsi razumni možje, ki so pili iz državoznanstvenega studenca modrosti, je mislil tudi on, da vojna ne bo trajala delj ko dva, tri mesece. Zato si ni hotel pokvariti svoje službene slave in si preskrbeti v zaledju kake službe, marveč je vstopil v šolo za praporščake. Dobro mu je pristojala vojaška uniforma, še bolje mu bo pristojala častniška. In potreben je bil, da si prisiljen odpočije duha. Vojaško življenje je krepilo telo. Erberg se je koj naučil strumno korakati, raportirati, se tesno opasati z jermenom in ponoči lepo zložiti obleko. Bil je visoke rasti in pri vežbanju za krilnega pobočnika.

V Erberga je bila najbolj zaljubljena sobarica Dunjaša. Njen brat je bil že od začetka v vojni. Erberg, bodoči častnik, se je zdel ko kako višje, nedotakljivo bitje. In to je zanjo tudi bil. Od brade do ušes so jo pokrile rdeče lise, kadar mu je pomagala slačiti plašč. In Dunjaša je prva opazila,da je Lenočka neprestano strmela v Erberga s svojimi okroglimi očmi. Pa to je bilo umljivo, zakaj Erberg je bil vendar lep in veljaven in je prav tako samozavestno govoril o vojnih pohodih ko časih o gledališču Stanislavskega in o vprašanjih mednarodnega prava. A v uniformi je bil še prikupljivejši, mlajši in dostojnejši srcu preprostega dekleta.

Če bi bila Tanjuša vedela, da si je Erberg tudi njo izbral za nevesto, bi se ga bila bala. Vendar ji ni Erberg nikoli pokazal kake svoje posebne naklonjenosti, le spoštljivo-prijazno se je vedel z njo in bil zlasti izbrano vljuden z Aglajo Dimitrijevno.

To je bilo Tanjuši zelo všeč in zato je bila prijazna z Erbergom, čeprav ni razumela njegovih potov in se ni strinjala z njegovimi nazori. Navzlic vsemu je bil Erberg izboren fant, posebno še, ker se ni skrival v zaledju, ko toliko drugih, marveč se je koj javil za praporščaka.

Pri profesorjevih so bili vsi prijazni z njim in Tanjuša je bila zadovoljna; tak je bil eden njenih znancev. Slutila je sicer, kako je Lenočki Erberg všeč, a časi so bili taki, da človek ni utegnil razmišljati in razpravljati o osebnostih, o čustvih, niti ne o glasbi. Vse je prevzela vojna, tako da je bilo kar čudno, če je kdo o čem drugem govoril ko o vojni.

Erberg je imel že priletno mater, ki je ni nikoli nikomur pokazal — ali zato, ker se ni nudila prilika, ali pa, ker to ni šlo v njegov račun. Njegov rajni oče je bil Nemec iz Rige, mati pa je bila prav neznatna malomeščanka iz Moskve.

Tudi ona je snovala načrte. Dejala si je, da se naj v življenju vse tako dopolni, kakor bo všeč njenemu imenitnemu sinu. Prej je bilo zmeraj vse tako, kakor je hotel oče — in je bilo vse precej dobro. Moški vedo več, kot si pa ženske mislijo. Tudi ona se je pokrivala s čipkasto čapko, gospodinjila je in skrbela, da so bili trpežni, gosto pleteni prtiči na naslanjačih zmeraj čisto oprani.

(Dalje prih.)

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

MOLITVENIKI.

ki jih ima v zalogi Knjigarna Am. Slovenca.

SLOVENSKI MOLITVENIKI

"BOGU KAR JE BOŽJEGA", priredil F. S. Finžgar, Zelo pripraven molitvenik za moške, zl. obreza.... 85c

KAM GREŠ, trde platnice z zlato obrezo.... 1.00

MOLITE BRATJE, velik tisk, zelo pripraven za starejše ljudi, vendar primerne oblike za moške za v žep. V usnje vezan z zlato obrezo.... 1.25
Rudeča obreza.... 85c

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE:
Umetno usnje trde platnice, zl. obreza.... 1.00
Umetno usnje vatirane plat., zl. obreza.... 1.00
Pristno šagren gladko usnje, zl. obr.... 1.50
Pristno prešano šagren usnje, zl. obr.... 1.50
V platno vez., zlata obreza.... 75c
V usnje vez., zlata obreza.... 1.00
Vatirane platnice, zlata obreza.... 1.25
Bele koščene platnice, zl. obreza.... 1.25

MARIJA VARHINJA:
V platno vezan.... 75c
Fino usnje, vatirane platnice.... 1.50

NEBESA NAŠ DOM:
V platno vezan.... 75c
Fino usnje, vatirane plat., zl. obreza.... 1.50

OČE NAŠ: Vatirane platnice, zlata obreza.... 75c
Bele koščene platnice, zlata obreza.... 75c

RAJSKI GLASOVI: V platno vezan.... 75c

SLAVA MARIJI, spisal Rev. K. Zakrajšek, debelejši tisk. Vezane v umetno usnje, zl. obr.... 1.00
Fino usnje vatirane plat., zlata obreza.... 1.50

SVETA URA: V platno vezan.... 85c
V fino usnje, zlata obreza.... 1.50

SVETA POMLAD: Lepo vezan, zl. obreza.... 75c

VEČNO ŽIVLJENJE, spisal Gregor Pečjak, doktor bogoslovja. Lepo vezan z zlato obrezo. Zelo praktičen molitvenik.... 1.25

VODITELJ V SREČNO VEČNOST: V platno vezan.... 75c

ZDRAVA MARIJA, molitvenik lepe oblike izdelan in vezan na več načinov in stane:
Mala oblika, zlata obreza.... 85c
Večja oblika, zlata obreza.... 1.00
Bele koščene platnice, zlata obreza.... 1.00
Zlate platnice.... 1.50
Vez., rdeča obreza.... 75c

HRVATSKI MOLITVENIKI

SLAVA BOGU, fine usnjate vatirane platnice, zl. obr. 1.75

UTJEHA STAROSTI, fino vezan, zlata obreza.... 1.50

VRTIČ GOSPODINJI, usnjate vatirane platnice, zlata obreza, pripravne oblike za v žep.... 1.50
Koščene platnice, zlata obreza.... 1.50

ZVONČEC NEBEŠKI, fine usnjate platnice, zlata obreza.... 1.50

ANGLEŠKI MOLITVENIKI

THE DEVOUT CHILD, (za otroke), male oblike.... 15c
Boljša vezava s sliko na platnicah.... 25c

LITTLE COMMUNICANTS PRAYER BOOK, (za otroke).... 45c

MANUAL OF CATHOLIC DEVOTIONS, (za mlajše in starejše), zlata obreza.... 1.00

KEY OF HEAVEN, (za mlajše in starejše), v usnje vezan, zl. obreza.... 75c
V boljše usnje vezan, zlata obreza.... 1.00
Fino usnje, mehke vatirane platnice.... 1.50
Koščene platnice, zlata obreza, z lepo sliko na platnicah.... 1.50
Koščene platnice s sliko na platnicah, znotraj na platnicah vdelan lep križ, lep molitvenik.... 1.75

THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE, v fino usnje vezan, zlata obreza.... 2.50
Usnje, rdeča obreza.... 2.00

— — — — —

Ko naročate molitvenike, vedno omenite, kako vrsto vezavo želite, da bo tako mogoče po želji ustreči vašemu naročilu. Naročilom je pridejati potrebni znesek v Money Orderu, bančnem draftu, v znamkah, ali v gotovini. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna
Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

V uradu "Amer. Slovenca"

—lahko kupite Money Ordre od American Express Company;

—lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;

—lahko plačate vaše račune za luč in plin;

—lahko dobite raznovrstne informacije kot:

—o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in

—o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;

—o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;

—izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik

Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

SVETA GORA VZHODNEGA KRŠČANSTVA

Zadnji potres na Balkanu je posebno hudo prizadel polotok Halkidike. Kakor znano, se nahaja na tem otoku dvajset starih samostanov vzhodne (pravoslavne) cerkve, ki jih skupno opravlja kakor kakšno republiko svet menihov. Samostani se vsi nahajajo na pobočju in na vrhu 1935 metrov visoke gore Athos, ki kot rt enega iz med treh izrastkov polotoka Halkidike pod imenom Hagion Oros (Sveta gora) pada skoro navpično v Egejsko morje. Ta Sveta gora je bila sveta vsem vladam, ki so gospodovale Balkanu, tako Bizancu in turškim sultanom kakor moderni grški vladi. Med dvajsetimi atoškimi samostani so zastopani vsi pravoslavni narodi in države. Kakor znano, se nahaja na Athosu tudi srbski samostan Hilindar. Nekateri samostani, ki so zelo obsežni, se nahajajo tik nad morskim obrežjem, drugi bolj visoko na strmih pobočjih, nekateri pa prav na vrhu. Pogled na te zgradbe, nad katerimi se dvigajo mnogobarvne kupole sredi gostega zelenja hrastov, pinij, cipres, smrečja in borovja,prekinjenega po čarobnih vinogradih in lovorjevih gajih, je nebeško lep. Zlasti svet je Athos bil vedno ruskemu narodu in skozi vsa stoletja so romali Rusi na to goro poslušat podnevi in ponoči blagoglasno petje in gledat dostojanstveno liturgijo, ki jo athoški menihi opravljajo s posebno skrbnostjo. Med menihi so se vedno nahajale zelo odlične osebe, ki so zapustile svet, da v polnem miru in tišini Athosa, daleč od vsega sveta, služijo Bogu. Kakor znano, na Athos ne sme stopiti ženska noga in bil je velik škandal, ko se je pred kratkim razglasilo, da je prišla gori neka sloveča pevka obiskat samostan, kar pa se je izkazalo kot neresnična čenča. Če se ne motimo, je bila ta ženska znana gdč. Diplaraksi, ki je bila pred leti proglašena za najlepšo ženo Evrope. Čitajoč zgodovino Athosa, smo našli da je izjema veljala samo za kraljice.

Če se kdo vpraša, ali na Athosu res vlada prava in pristna krščanska nabožnost kot nekaj vedno živega ali pa se tam nahajajo samo razočarani ljudje, ki skušajo svoje srce obgrevati ob ognju, ki je že davno ugasnil, moramo reči, da so athoški samostani v resnici prežeti najgloblje in najresničnejše krščanske pobožnosti. Nepopisen je prizor, ki se nudi iskalcu, kateri ponoči vstane, da prisostvuje polnočni liturgiji menihov, ki traja do ranega jutra, ko se že sonce vzdiguje na obzorje. Menihi tudi zelo skromno živijo, eni v skupnem življenju, drugi pa vsak posamič kot samotar, podobno tako kakor naši kartuzijanci v Pleterjah. Razume se, da tudi menihi na Athosu danes hudo čutijo gospodarsko krizo in da od grške države, ki je na robu bankerota, ne dobivajo več nobenih podpor.

Nedavno je obiskal Athos švicarski žurnalist, ki nam opisuje svoje spomine v "Neue Zuricher Zeitung" letos. Tudi on je bil ves očaran od lepote Svete gore in nam opisuje, kako je pristal z ladjo v luki Daphne, od koder se pride v mesto Karyes, edino mesto na svetu, v katerem ni nobene ženske. Prebivalci so sami mali obrtniki. V mestu je občinski svet menihov, ki obenem upravljajo vso Sveto goro. K njim se je treba podati, da dobi človek dovoljenje, da sme obiskati athoške samostane. Potem, ko te pogostijo po stari gostoljubni navadi, katere je deležen vsak potnik brez izjeme, naj bo znan ali neznan, te peljejo v posvetovalnico,kjer te sivolasi menihi z dolgimi lasmi in bradami spoštljivo in dostojanstveno obenem pozdravijo z rokama, prekrižanima na prsih. Predstojnik republike ti izroči slovesno zapečateno pismo, s katerim imaš dostop do vsakega samostana. Pred sončnim zahodom se vsak samostan zapre kot spomin na stare čase, ko so večkrat posetili posamezne samostane roparji pod vidom pobožnih romarjev. Ko vratarju pokažeš pismo, poljubi najprej veliki pečat in ga potem odpre. Ko si sprejet, te peljejo v preprost salon, kamor ti takoj prineso turško kavo in "sladko", tako zvani glyki. Ko si se naspal v preprosti celici na trdem ležišču, se drugi dan seznaniš z vsemi menihi, ki željno poslušajo novice o politiki, gospodarski krizi, diplomatičnih intrigah in splošni bedi velikega dela človeštva. Menihom najbolj ustrežeš s cigaretami, oni pa skrbijo, da ti mine življenje na Sveti gori v prijazni in preprosti domačnosti. Naglobljі vtis napravijo, kakor smo že omenili, nočna bogoslužja, nepozabni pa so tudi prizori nastopajoče noči po sončnem zapadu ali pa vzbujajočega se jutra, ko prek gozdov, bujnih rožnatih grmov in vinogradov gledaš na morje globoko pod seboj. Obeduješ in večerjaš v kuhinji, obilo pa preprosto: ribo, salato, olive, ovčji sir in črni kruh, zraven pa veliko mero preizvrstnega grškega rdečega vina.

Spomini na Athos so za vsakega obiskovalca nepozabni. Koliko je zadnji potres napravil škode samostanom, se ne ve. V takšnih samostanih se nahaja veliko umetnin, pa tudi dragocenih knjig in rokopisov.

—o—

MLADOST IN STAROST

Viktor Hugo si je stekel s 15. letom svojo prvo akademsko pohvalo. Devica Orleanska je s 17. letom osvobodila Reims in kronala svojega kralja. Aleksandru Velikemu je bilo 18 let, ko je zmagal v bitki pri Keroneji, velika pesniška dela okrog 20. leta so nekaj običajnega. Lindbergh je s 24. letom letel čez Ocean, Weininger je z istim letom napisal "Spol in značaj", Newton je s 23. letom odkril zakon težnosti.

Tudi leta okrog 30. niso slaba. Knjige je s 37. letom napisal "Občevanje z ljudmi", Bleriat je letel z istim letom čez Rokovski preliv, Wagner pa je prisostvoval premieri svojega "Lohengrina". Z 39. letom je dosegel Amundsen Severni tečaj.

Fichie je v 46. letu izdal svoje "Govore nemškemu narodu". Ob koncu 40. let je Strauss zložil "Netopirja", Cesare Lombroso pa je objavil svoje delo "Genij in blaznost". Eckener je s 65. letom prvič preletel ocean z zrakoplovom, s 67. letom je vodil Hindenburg bitko pri Tannenbergu in Aleksander von Humboldt je s 76. letom zaključil svoj "Kozmos".

—o—

ANEKDOTA

Waleški princ in njegov mlajši brat Jurij sta hotela te dni preizkusiti prinčev novi avto. Princ je sedel h krmilu, po pomoti pa je zavozil z avtomobilom nazaj namesto naprej in je zdrobil nekemu zadaj stoječemu taksiju svetiljke. Princ se je oprostil šoferju in menil: "Bila je moja krivda. Koliko zahtevate za škodo?" Mož, ki je oba kraljeva sinova poznal, pa je zamahnil z roko. Toda princ ni popustil in po vsej sili mu je hotel izročiti bankovec za pet funtov, ki ga je vozač končno tudi sprejel. Dejal pa je princu: "Tega bankovca itak ne bom nikoli izdal." — "Kaj pa hočete potem z denarjem?" je vprašal princ začudeno. "Dal ga bom v okvir, da se bodo moji otroci lahko spominjali, čigav avtomobil je nekoč trčil v moje vozilo." — "A tako!" se je zasmejal princ, "tedaj mi denar le spet vrnite, napišem vam rajši — ček."